

**ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

м. Київ №

*Про затвердження Положення
про застосування запобіжних заходів
щодо країн, які не виконують або неналежним
чином виконують рекомендації міжнародних,
міжурядових організацій*

Відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму", підпункту 2 пункту 10 Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2010 №157, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України **постановила:**

1. Затвердити Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму (далі – Положення), що додається.

2. Фінансовим установам, а також суб'єктам господарювання, які за своїм статусом не є фінансовими установами, але надають фінансові послуги, у місячний термін привести свої внутрішні документи у відповідність до цього розпорядження.

3. Відділу внутрішнього аудиту та фінансового моніторингу разом з управлінням правового забезпечення забезпечити подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

4. Відділу зв'язків з громадськістю та протоколу забезпечити розміщення цього розпорядження на офіційному сайті Держфінпослуг в мережі Інтернет після його державної реєстрації.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника Голови відповідно до розподілу обов'язків.

6. Розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Голова Комісії

В. Волга

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Державної комісії з
регулювання ринків фінансових послуг
України

_____ 2010 № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму

1. Це Положення визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму (далі – ризиковані країни) та до клієнтів з таких країн.

2. Дія цього Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (далі - Держфінпослуг): страховики (перестраховики), ломбарди та інші фінансові установи, а також юридичні особи, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), платіжні організації та члени платіжних систем, що є небанківськими установами.

3. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значенні наведеному у Законі України “Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму”.

4. При створенні суб'єктами первинного фінансового моніторингу філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств у ризикованих країнах, суб'єкти повинні здійснювати заходи, передбачені законодавством з питань запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму в межах, визначених законодавством ризикованої країни.

У разі якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої країни, суб'єкти первинного фінансового

моніторингу зобов'язані повідомити Державний комітет фінансового моніторингу України та Держфінпослуг про неможливість вжиття зазначених заходів.

5. Щодо клієнтів з ризикованих країн суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати наступні заходи:

забезпечувати їх посилену ідентифікацію та з'ясувати додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел;

забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;

вживати заходів щодо перевірки достовірності та адекватності інформації, отриманої від клієнта;

приділяти підвищену увагу фінансовим операціям клієнта, що мають високий ступінь ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих країн та клієнтів з цих країн в залежності від специфіки своєї діяльності.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції клієнтом у разі, якщо клієнт має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в ризикованій країні.

Про відмову у проведенні фінансової операції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом з ризикованої країни у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму".

**В.о. начальника відділу
внутрішнього аудиту та
фінансового моніторингу**

Д. Гвоздьов

Аналіз регуляторного впливу

Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій

1. Визначення проблеми, яку буде розв'язано шляхом державного

регулювання

Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом” прийнятий Верховною Радою України 18.05.2010 за №2258-VI (далі – Закон).

Зазначений Закон спрямований на боротьбу з фінансуванням тероризму та викладає у новій редакції Закон України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму”, який регулює відносини у сфері запобігання та протидії запровадженню в легальний обіг доходів, одержаних злочинним шляхом.

Згідно з пунктом 3 Розділу VIII „Прикінцеві положення” Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом”, Кабінету Міністрів доручено забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Враховуючи вищезазначене, Держфінпослуг, розроблено проект розпорядження «Про затвердження Положення застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій» (далі – проект розпорядження).

2. Визначення цілей державного регулювання

Проект розпорядження спрямований на визначення процедур застосування суб'єктами первинного фінансового моніторингу запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму (далі – ризиковані країни).

3. Альтернативні способи досягнення встановлених цілей

Держфінпослуг не вбачає альтернативного способу можливого врегулювання зазначених відносин, окрім розробки проекту розпорядження.

Слід зазначити, що зазначений спосіб досягнення цілей передбачений вимогами частини п'ятої статті 14 Закону.

Таким чином, обраний спосіб – прийняття розпорядження – є оптимальним способом досягнення цілей державного регулювання, оскільки застосуванням суб'єктами первинного фінансового моніторингу запобіжних заходів до ризикованих країн та до клієнтів з таких країн буде забезпечено реалізацію покладених на суб'єктів первинного фінансового моніторингу завдань, визначених Законом.

4. Опис механізму, який пропонується для розв'язання проблеми

Проектом розпорядження пропонується затвердити Положення застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму (далі – Положення).

Відповідно до Положення суб'єкти первинного фінансового моніторингу при створенні філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств у ризикованих країнах повинні здійснювати заходи, передбачені законодавством з питань запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму в межах, визначених законодавством ризикованої країни.

При цьому, у разі, якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої країни, суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані повідомити Держфінпослуг про неможливість вжиття зазначених заходів.

Водночас, Положенням передбачено заходи, які повинні вживатися суб'єктами первинного фінансового моніторингу до клієнтів із ризикованих країн.

При цьому, Положенням не визначено вичерпний перелік таких заходів та надано право суб'єктам первинного фінансового моніторингу, залежно від специфіки їхньої діяльності, встановлювати інші запобіжні заходи щодо ризикованих країн та клієнтів з цих країн.

5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Впровадження регуляторного акта дозволить суб'єктам первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Держфінпослуг, здійснювати заходи обачливості щодо клієнтів із ризикованих країн, які проводять фінансові операції, що можуть мати ризик відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Негативний вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта відсутній.

Реалізація положень регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат із Державного бюджету.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, на яких поширюються вимоги даного регуляторного акта, будуть його виконувати та вживати запобіжні заходи щодо клієнтів із ризикованих країн при встановленні з ними ділових відносин.

6. Визначення очікуваних результатів прийняття регуляторного акта

Прийняття Положення сприятиме належному виконанню суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та дозволить зменшити

ризика відмивання коштів одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму при здійсненні фінансових операцій клієнтами з ризикованих країн.

Очікувані результати від прийняття запропонованого акта

<i>Об'єкт впливу</i>	<i>Витрати</i>	<i>Вигоди</i>
Держава	додаткових витрат не потребує	- забезпечить зменшення доли тіньового сектора в економіці; - фінансова система України буде здатною протистояти відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та можливим випадкам її використання для фінансування тероризму;
Громадяни	Дія акта не поширюється на окремих громадян	
Суб'єкти підприємницької діяльності	додаткових витрат не потребує	Чітке встановлення процедури встановлення запобіжних заходів до клієнтів із ризикованих країн та заходів обачливості до країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій

7. Обґрунтування строку чинності регуляторного акта

Оскільки регуляторний акт розроблено на виконання вимог Закону, його дія поширюється на необмежений термін і обмежується дією Закону та інших нормативно-правових актів у відповідній сфері.

8. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта є належне виконання суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону.

Затрати часу суб'єктів первинного фінансового моніторингу, пов'язані з виконанням вимог акта, будуть незначні.

Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, не передбачаються.

Суб'єкти господарювання та/або фізичні особи, на яких поширюватиметься дія акта - суб'єкти первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Держфінпослуг, а саме: страховики (перестраховики), ломбарди та інші фінансові установи, а також юридичні особи, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового

моніторингу), платіжні організації та члени платіжних систем, що є небанківськими установами.

Рівень поінформованості суб'єктів первинного фінансового моніторингу з основних положень акта – достатній, оскільки проект розпорядження розміщено на офіційному веб-сайті Держфінпослуг.

9. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватись відстеження результативності регуляторного акта у разі його прийняття

Для визначення результативності даного регуляторного акта буде здійснюватись базове, повторне та періодичні відстеження.

Базове відстеження буде проводитись до набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження передбачається здійснити через 1 рік після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження дії регуляторного акта передбачається здійснювати через кожні 2 роки після набрання чинності регуляторним актом протягом усього терміну його чинності.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено відділом внутрішнього аудиту та фінансового моніторингу Держфінпослуг (Україна, 01001, м. Київ, вул. Грінченка, 3. Телефон: 235-51-06).

Голова Держфінпослуг

В. Волга